

Julie Tetel Andresen

Essay written at
Vietnamese Language School
Ho Chi Minh City

Bài Viết số 14
Ngày 3 - 4
Tháng 4
Năm 2012

“Lịch sử lặp lại chính nó đầu tiên như một thảm kịch thứ hai là trò hề”

Karl Marx

Củ Chi là nơi quan trọng với người Việt Nam. Chị Julie hiểu nơi này rất tôn nghiêm vừa là một biểu tượng bi kịch của chiến tranh vừa là biểu tượng thắng cuối cùng. Nhiều người Mỹ nhớ về địa đạo Củ Chi, và lúc sinh viên học về chiến tranh Vietnam (tên Mỹ), họ nghe nói về địa đạo này. Mặc dù khi chị ở đó nơi này không đông nhưng nghĩ Củ Chi rất nổi tiếng.

Chị thấy nơi này vừa đơn giản vừa trang nghiêm. Mặc dù chị nghĩ việc bán hàng thời trang Hồ Chí Minh không phù hợp (không nghĩ Bác Hồ quan tâm về phong cách thời trang hay lắm!) nhưng chị hiểu rồi người ta muốn quà lưu niệm và chị không phản đối.

Ở hố bom nhỏ (còn khá to) của một quả bom B-52, hướng dẫn viên và chị nói chuyện về chất độc màu da cam và sản phẩm hóa học trong đất. Tụi chị cũng nói chuyện về tỷ lệ chết vì hóa chất này. Hướng dẫn viên không chắc chắn gần đây nguyên nhân nào gây ra những cái chết vì ung thư: kết quả tiếp diễn của Agent Orange hay kết quả của tạt xấu, ví dụ hút thuốc lá.

Bạn cần biết: thuốc lá là sản phẩm Mỹ; ngu ôn là bang Virginia và Bắc Carolina. Thâm chí thuốc lá ở Thổ Nhĩ Kỳ đến từ Mỹ trước đây. Thông báo: Quân đội Mỹ sẽ giết bạn một cách vô tình bằng bom hoặc công ty thuốc lá Mỹ sẽ giết bạn một cách có tình bằng thuốc lá. Trên Đường Lê Duẩn đây là một thông báo phía trước sân bóng đá của trường đại học:

Vì sức khỏe cộng đồng
hãy chung tay xây dựng
một môi trường không
khói thuốc lá

Trường này cách Kumho Asiana Plaza trên cùng một đường khoảng 200 mét. Ở tầng hai mươi – cả tầng! – công ty British American Tobacco.

Câu hỏi: Ở TP HCM một gói thuốc lá bao nhiêu tiền?

Trả lời: 20,000 (hai mươi ngàn) đồng, nghĩa là \$0.96 (chín mươi sáu cents).

Câu hỏi: Ở TP New York một gói thuốc lá bao nhiêu tiền?

Trả lời: \$12.50 (mười hai đô la năm mươi cents), nghĩa là 260, 375 (hai trăm sáu mươi ngàn ba trăm bảy mươi lăm) đồng.

Câu hỏi: Ở TP nào người ta hút thuốc lá nhiều hơn?

Trả lời: Chị không muốn trả lời câu hỏi này.

Nếu chị chủ tịch ủy ban nhân dân TP HCM chị sẽ nâng giá của thuốc lá bằng thuế nặng. Tất nhiên chị là chủ tịch ủy ban nhân dân chỉ một nhiệm kỳ. Chị không được tín nhiệm quá.

Hãy trở lại Củ Chi. Chị biết không phải là người trọng tài của xu hướng cho Thế Giới nhưng chị ngạc nhiên thấy ở đó hoạt động giải trí “súng sơn.” Theo chị súng sơn không phù hợp

với nơi tôn nghiêm này. Anh hùng Củ Chi xứng đáng với một diều tốt hơn.

Marx nói đúng: Củ Chi bốn mươi năm trước là thảm kịch; Củ Chi gần đây với súng sơn trò hề.

Ghi chú: Chị viết Bài Viết số 22 về “Truyện về Hải” (Hải là con trai của Bà Tư trong Bài Viết số 10). Trong bài viết về Hải gia đình của Bà Tư sống ở một căn hộ với công nhân gần sân gôn ở Vietnam Golf and Country Club, ở quận 9. Hải chơi gôn rất là hay. Lúc nghiên cứu về môn gôn ở Việt Nam chị khám phá về The Ho Chi Minh Golf Trail. Ối trời ơi! Súng sơn ở Củ Chi khá khó chịu, nhưng Hồ Chí Minh và môn gôn Tại sao không “The American War Water Theme Park”?